

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА**

Кафедра публічного управління, адміністрування та соціальної роботи

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради

Протокол big 11.09.2024 № 7

Голова вченої ради,

доктор медичних наук, професор,
член-кореспондент НАМН України,
заслужений лікар України

Олександр ТОЛСТАНОВ

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

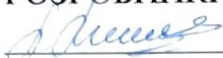
«СОЦІАЛЬНА І ГУМАНІТАРНА ПОЛІТИКА»

Освітньо-професійна програма:	Соціальна робота
Галузь знань:	23 Соціальна робота
Спеціальність:	231 Соціальна робота
Рівень вищої освіти:	другий (магістерський) рівень
Мова навчання:	українська
Статус дисципліни	обов'язкова
Обсяг навчальної дисципліни	120 год / 4 кредити ЄКТС

Київ – 2024

Робочу програму навчальної дисципліни «Соціальна і гуманітарна політика» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Соціальна робота», навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня магістр за спеціальністю 231 Соціальна робота та відповідних нормативних документів.

РОЗРОБНИКИ:

 Лариса МЕЛЬНИЧУК, старший викладач кафедри публічного управління, адміністрування та соціальної роботи, доктор наук з державного управління, **гарант освітньої програми**

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Василь КУПРІЙЧУК, професор кафедри права та публічного управління Житомирського державного університету імені Івана Франка, доктор наук з державного управління, професор

Олена ВИШНЕВСЬКА, директор департаменту поширення інформації та комунікацій Державної служби статистики України, кандидат наук з державного управління

Робоча програма нормативної навчальної дисципліни схвалена на засіданні кафедри публічного управління, адміністрування та соціальної роботи
Протокол № 4 від «11» 06 2024 року

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні Вченої ради Інституту післядипломної освіти, протокол № 6 від 10.06 2024 р.

Голова вченої ради Інституту
післядипломної освіти, д.мед.н.,
професор

Олена ШАРИКАДЗЕ

© Національний університет охорони здоров'я
України імені П. Л. Шупика, 2024
© Кафедра публічного управління,
адміністрування та соціальної роботи, 2024

ЗМІСТ

№ з/п	Розділ	Стор.
1.	Опис навчальної дисципліни	4
2.	Мета та завдання навчальної дисципліни. Кваліфікаційна характеристика здобувача вищої освіти	5
3.	Програма навчальної дисципліни (тематика)	6
4.	Структура навчальної дисципліни (навчально-тематичний план викладання дисципліни)	7
5.	Теми практичних занять	8
6.	Самостійна робота. Організація самостійної роботи здобувача вищої освіти	10
7.	Індивідуальні навчально-дослідні завдання (для здобувачів денної форми навчання)	11
8.	Тематика та завдання для виконання контрольних робіт для здобувачів заочної форми навчання	11
9.	Методи навчання	12
10.	Перелік питань для підсумкового контролю	13
11.	Критерії та порядок оцінювання результатів навчання	13
12.	Рекомендовані література та джерела (наукова та навчальна література, нормативно-правові акти, Інтернет-ресурси)	14

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Соціальна і гуманітарна політика» є обов'язковою компонентою освітньо-професійної програми «Соціальна робота».

Загальний опис навчальної дисципліни подано в таблиці 1.

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4 Статус дисципліни нормативна компонента освітньо-професійної програми «Соціальна робота» Загальна кількість годин – 120 Розподіл годин для денної форми навчання: аудиторних – 36 самостійної роботи – 84 Розподіл годин для заочної форми навчання: аудиторних – 16 год.; самостійної роботи – 104 год	Галузь знань <i>23 Соціальна робота</i>	Нормативна	
		Рік підготовки	
		1	1
	Спеціальність <i>231 Соціальна робота</i>	Семестр	
		<i>1</i>	<i>1</i>
		Лекції	
		<i>18</i>	<i>8</i>
	Освітній ступінь <i>магістр</i>	Практичні	
		<i>18</i>	<i>8</i>
		Самостійна робота	
		<i>84</i>	<i>104</i>
		Вид контролю: залік	

Міждисциплінарні зв'язки: Навчальна дисципліна «Соціальна і гуманітарна політика» є основною для вивчення дисциплін «Соціальний менеджмент та маркетинг соціальних послуг», «Актуальні проблеми державного управління системою надання соціальних послуг». Крім того, отримані знання можуть бути використані при підготовці кваліфікаційної роботи та практичної діяльності у сфері соціальної роботи.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Соціальна і гуманітарна політика» є важливою складовою формування профілю фахівця у галузі соціальної роботи і належить до циклу дисциплін професійної підготовки здобувачів вищої освіти ступеня магістра спеціальності 231 «Соціальна робота».

Мета дисципліни: формування у свідомості здобувачів вищої освіти теоретичних основ здійснення соціальної та гуманітарної політики, управління соціальним та гуманітарним розвитком суспільства, розкриття сутності основних напрямів реалізації соціальної політики в контексті соціального захисту та соціальної роботи.

Завданнями вивчення дисципліни є:

- вивчення сутності та завдань соціальної політики як суспільного феномену та практичної діяльності, її нормативно-правового, організаційного та інструментального забезпечення;
- усвідомлення особливостей гуманітарної політики, а також соціальної політики у сфері захисту прав людини, досягнення соціальної інклюзії та сталого розвитку;
- розуміння основних складових соціального захисту населення, сучасних проблем цього напрямку політики та шляхів їх розв'язання в Україні;
- оволодіння навичками розробки рекомендацій щодо удосконалення системи управління процесами соціального і гуманітарного розвитку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти набувають такі компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ФК1. Здатність до розуміння та використання сучасних теорій, методологій і методів соціальних та інших наук, у тому числі методи математичної статистики та кількісні соціологічні методи, стосовно завдань фундаментальних і прикладних досліджень у галузі соціальної роботи.

ФК2. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення.

ФК3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації.

ФК5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства.

ФК12. Здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства.

ФК 17. Здатність до планування, організації, координації, моніторингу соціальної роботи, оцінювання потреб у соціальних послугах.

Soft skills: саморозвиток, критичне мислення, вирішення проблем, прийняття обґрунтованих рішень, проведення презентацій.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти досягають таких програмних результатів:

ПРН1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН4. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук.

ПРН6. Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості.

ПРН12. Оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства, розробляти рекомендації стосовно удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної роботи.

ПРН16. Розробляти соціальні проекти на високопрофесійному рівні.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (ТЕМАТИКА)

Тема 1. Соціальна політика як суспільний феномен та вид практичної діяльності.

Сутність та основні ознаки соціальної політики. Мета, завдання, умови та принципи здійснення соціальної політики. Роль соціальної політики у становленні соціальної держави та забезпеченні добробуту населення. Об'єкт і суб'єкт соціальної політики. Людина як суб'єкт соціальної політики. Держава в системі суб'єктів соціальної політики. Умови реалізації соціальної політики. Вплив глобалізації на формування соціальної політики. Загальні тенденції розвитку соціальної політики європейських держав. Моделі соціальної політики та їх класифікація.

Тема 2. Механізми та інструменти впровадження соціальної політики в Україні

Нормативно-правові основи формування та реалізації основних напрямів соціальної політики: міжнародні стандарти та національне законодавство. Інституційний механізм соціальної політики. Інструментарій соціальної політики держави. Правові, економічні, організаційно-адміністративні та соціально-психологічні інструменти. Моделювання і прогнозування соціальних потреб. Соціально-інформаційні показники. Методи збору та аналізу соціальної інформації.

Тема 3. Соціальна політика в сфері захисту прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку.

Забезпечення дотримання прав людини: основні завдання соціальної політики. Захист прав уразливих груп населення. Критерії та показники ефективності соціальної політики в сфері захисту прав людини. Рівень дотримання прав людини. Поняття інклюзії: сутність та роль в суспільстві. Модель інклюзивного розвитку: сутність та типологія. Національні стратегії та моделі інклюзивного розвитку. Соціальна складова сталого розвитку. Цілі сталого розвитку в Україні.

Тема 4. Соціальний захист як напрям соціальної політики.

Сутність системи соціального захисту. Роль і значення соціального захисту в сучасних умовах. Основні складові системи соціального захисту. Соціальне страхування та соціальне забезпечення. Соціальне обслуговування та надання соціальних послуг. Оцінювання потреб населення у соціальних послугах. Здійснення соціальної роботи: планування, організація, координація, моніторинг. Сучасний стан та проблеми у сфері соціального захисту населення України.

Тема 5. Гуманітарний розвиток та гуманітарна політика.

Гуманітарна сфера як ресурс суспільного розвитку. Гуманітарна сфера та її складові. Передумови і ресурси гуманітарного розвитку. Визначення та зміст гуманітарної політики. Принципи, механізми, та умови реалізації гуманітарної політики в Україні. Основні напрямки здійснення гуманітарної політики Сучасний стан і тенденції розвитку гуманітарної сфери України. Пріоритети і перспективи гуманітарної політики.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (НАВЧАЛЬНОТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ)

Назва змістових модулів, тем	Кількість годин			
	денна форма навчання			
	Усього	в тому числі		
Лекції		Практичні	СР	
Тема 1. Соціальна політика як суспільний феномен та вид практичної діяльності	23	4	4	15
Тема 2. Механізми та інструменти впровадження соціальної політики в Україні	23	4	4	15
Тема 3. Соціальна політика в сфері захисту прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку	18	4	4	10

Тема 4. Соціальний захист як напрям соціальної політики	16	4	2	10
Тема 5. Гуманітарний розвиток та гуманітарна політика	14	2	2	10
ІНДЗ	10	-	-	10
Підсумковий контроль - іспит	16		2	14
Усього годин:	120	18	18	84

Назва змістових модулів, тем	Кількість годин			
	заочна форма навчання			
	Усього	в тому числі		
Лекції		Практичні	СР	
Тема 1. Соціальна політика як суспільний феномен та вид практичної діяльності	24	2	2	20
Тема 2. Механізми та інструменти впровадження соціальної політики в Україні	17	2	-	15
Тема 3. Соціальна політика в сфері захисту прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку	19	2	2	15
Тема 4. Соціальний захист як напрям соціальної політики	17		2	15
Тема 5. Гуманітарний розвиток та гуманітарна політика	17	2	-	15
Контрольна робота	10	-	-	10
Підсумковий контроль - іспит	16	-	2	14
Усього годин:	120	8	8	104

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Соціальна політика як суспільний феномен та вид практичної діяльності

1. Сутність соціальної політики, умови та принципи її здійснення.
 2. Роль соціальної політики у становленні соціальної держави та забезпеченні добробуту населення.
 3. Суб'єкти соціальної політики. Людина та держава як суб'єкти соціальної політики. в системі суб'єктів соціальної політики.
 4. Соціальна політика в умовах глобалізації.
 5. Тенденції розвитку соціальної політики європейських держав.
 6. Моделі соціальної політики та їх класифікація.
- Література: [12.1.2; 12.2.2.; 12.2.5; 12.3.4].

Тема 2. Механізми та інструменти впровадження соціальної політики в Україні

1. Стан та проблеми нормативно-правового забезпечення соціальної політики.
 2. Інституційний механізм соціальної політики: багаторівневе управління.
 3. Інструментарій соціальної політики держави. Основна класифікація.
 4. Моделювання і прогнозування соціальних потреб.
 5. Соціально-інформаційні показники.
 6. Методи збору та аналізу соціальної інформації.
- Література: [12.1.1.; 12.2.1; 12.2.5; 12.3.1; 12.3.3].

Тема 3. Соціальна політика в сфері захисту прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку

1. Забезпечення дотримання прав людини: основні завдання соціальної політики.
 2. Критерії та показники ефективності соціальної політики в сфері захисту прав людини. Рівень дотримання прав людини.
 3. Поняття інклюзії: сутність та роль в суспільстві.
 4. Модель інклюзивного розвитку: сутність та типологія.
 5. Національні стратегії та моделі інклюзивного розвитку.
- Соціальна складова сталого розвитку. Цілі сталого розвитку в Україні.
Література: [12.1.3-12.1.5; 12.2.3-12.2.6; 12.3.2; 12.3.6].

Тема 4. Соціальний захист як напрям соціальної політики

1. Сутність системи соціального захисту., його роль і значення в сучасних умовах.
 2. Соціальне страхування та соціальне забезпечення.
 3. Соціальне обслуговування та надання соціальних послуг.
 4. Оцінювання потреб населення у соціальних послугах.
 5. Соціальна робота: планування, організація, координація, моніторинг.
 6. Сучасний стан та проблеми у сфері соціального захисту населення України
- Література: [12.1.3-12.1.5; 12.2.3-12.2.6; 12.3.2; 12.3.6].

Тема 5. Гуманітарний розвиток та гуманітарна політика

1. Гуманітарна сфера як ресурс суспільного розвитку.
 2. Передумови і ресурси гуманітарного розвитку.
 3. Гуманітарна політика: визначення, зміст, принципи, механізми, та умови реалізації.
 4. Основні напрямки здійснення гуманітарної політики
 5. Сучасний стан і тенденції розвитку гуманітарної сфери України.
 6. Пріоритети і перспективи гуманітарної політики.
- Література: [12.1.2; 12.2.1; 12.2.4].

6. САМОСТІЙНА РОБОТА. ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота має на меті формування пізнавальної активності здобувачів вищої освіти, засвоєння ними основних умінь та навичок роботи з навчальними матеріалами, поглиблення та розширення вже набутих знань, підвищення рівня організованості тощо.

№ з/п	Назва теми та зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	<i>Тема 1. Соціальна політика як суспільний феномен та вид практичної діяльності.</i> Завдання: 1. Вивчити теоретичний матеріал 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3. Здійснити самоперевірку знань контрольних питань	15	20
2.	<i>Тема 2. Механізми та інструменти впровадження соціальної політики в Україні</i> Завдання: 1. Опрацювати лекційний матеріал. 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3. Здійснити самоперевірку знань контрольних питань	15	15
3.	<i>Тема 3. Соціальна політика в сфері захисту прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку</i> Завдання: 1. Опрацювати лекційний матеріал. 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3. Здійснити самоперевірку знань контрольних питань	10	15
4.	<i>Тема 4. Соціальний захист як напрям соціальної політики.</i> Завдання: 1. Опрацювати лекційний матеріал. 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3. Здійснити самоперевірку знань контрольних питань	10	15
5.	<i>Тема 5. Гуманітарний розвиток та гуманітарна політика</i> Завдання: 1. Опрацювати лекційний матеріал. 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3. Здійснити самоперевірку знань контрольних питань	10	15
	Разом:	60	80

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНІ ЗАВДАННЯ (ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ)

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності здобувачів вищої освіти, результати якої використовуються у процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни.

Мета: прищеплення та розвиток навичок і вмінь самостійної роботи над науковою літературою, аналітичного мислення, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення теоретичних знань з дисципліни та їх застосування на практиці.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, практичних занять, самостійної підготовки і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Завдання для науково-дослідної роботи:

Підготувати повідомлення-презентацію на одну із запропонованих тем з навчальної дисципліни (на вибір).

Час, потрібний для виконання індивідуального завдання, складає 10 годин самостійної роботи. Виконання, оформлення та захист індивідуальної роботи здійснюється слухачем в індивідуальному порядку відповідно до рекомендацій викладача.

Оцінюється робота у 10 балів. Критерії оцінювання індивідуальної роботи:

- своєчасність виконання;
- повнота викладу матеріалу;
- якість виконання завдання;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань.

8. ТЕМАТИКА ТА ЗАВДАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

7.1. Виконання контрольної роботи передбачає письмове розв'язання завдань за відповідним варіантом. Кожен варіант включає завдання з тематики, визначеної навчальною програмою з даної дисципліни.

7.2. Методика розподілу варіантів контрольних робіт визначається викладачем.

7.3. Контрольна робота з дисципліни складається з двох частин:

- теоретична частина: поглиблена відповідь на теоретичне питання),
- практична частина: передбачає самостійний аналіз здобувачами вищої освіти визначених викладачем практичних аспектів.

7.4. Контрольна робота виконується державною (українською) мовою.

7.5. Контрольна робота повинна мати самостійний характер. Здобувач вищої освіти може спиратися у своїй роботі на відповідну навчальну і монографічну літературу з даної проблеми. Недопустимо запозичення тексту, фактичних даних із літературних джерел без посилання на них.

7.6. Контрольна робота виконується та надсилається для перевірки у міжсесійний період, але не пізніше як за 30 днів до початку сесії для заочної форми навчання, передбаченої навчальним планом

7.7. Обсяг контрольної роботи не повинен перевищувати 15 сторінок комп'ютерного тексту.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Роль соціальної політики у забезпеченні добробуту населення.
2. Людина як суб'єкт соціальної політики.
3. Вплив глобалізації на формування соціальної політики.
4. Тенденції розвитку соціальної політики європейських держав.
5. Міжнародні стандарти здійснення соціальної політики
6. Проблеми функціонування інституційного механізму соціальної політики
7. Моделювання і прогнозування соціальних потреб.
8. Соціально-інформаційні показники: проблеми визначення.
9. Методи збору та аналізу соціальної інформації.
10. Забезпечення та рівень дотримання прав людини
11. Соціальна інклюзія: сутність та роль в суспільстві.
12. Моделі та національні стратегії інклюзивного розвитку
13. Соціальна складова сталого розвитку.
14. Досягнення цілей сталого розвитку у соціальній сфері України.
15. Роль і значення соціального захисту в сучасних умовах.
16. Основні складові системи соціального захисту.
17. Соціальне обслуговування в системі соціального захисту населення.
18. Оцінювання потреб громади у соціальних послугах.
19. Соціальна робота як складова соціального захисту населення.
20. Сучасний стан та проблеми у сфері соціального захисту населення України.
21. Гуманітарна сфера як ресурс суспільного розвитку.
22. Передумови і ресурси гуманітарного розвитку.
23. Гуманітарна політика: механізми, та умови реалізації в Україні
24. Основні напрямки здійснення гуманітарної політики.
25. Сучасний стан і тенденції розвитку гуманітарної сфери України.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Для активізації процесу навчання здобувачів освіти в ході вивчення дисципліни застосовуються такі навчальні технології та засоби:

- на лекціях чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага здобувачів освіти на проблемних питаннях; наводяться

конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; здобувачі освіти заохочуються до критичного сприймання нового матеріалу; використовуються наочні матеріали; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо;

- на практичних заняттях запроваджуються різні навчальні технології: обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; банки візуального супроводження; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи здобувачів освіти є чіткий контроль відвідування здобувачами освіти занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок.

10. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

9.1. До переліку питань для підсумкового контролю виносяться найбільш важливі для опанування дисципліною питання, які об'єднують та узагальнюють окремі позиції, що вивчалися під час навчання, закріплюють та перевіряють ступінь опанування найважливішими навичками та компетенціями.

9.2. Перелік питань для підсумкового контролю надається здобувачам вищої освіти на початку семестру вивчення дисципліни.

11. КРИТЕРІЇ ТА ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контроль і оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів освіти складається з двох етапів:

- поточного контролю роботи здобувачів освіти;
- підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється в процесі вивчення дисципліни і проводиться у терміни, які визначаються календарним планом.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння теоретичного матеріалу, вироблення умінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислити зміст теми, умінь публічно чи письмово представити матеріал (презентація).

Об'єктами поточного контролю знань здобувачів освіти є:

- систематичність, активність, своєчасність та результативність роботи над вивченням програмного матеріалу дисципліни;
- виконання завдань для самостійного опрацювання;
- виконання індивідуального завдання/контрольної роботи.

Поточний контроль знань, вмінь та навичок здобувачів освіти передбачає застосування таких видів: тестові завдання; обговорення

проблеми, дискусія; аналіз конкретних ситуацій; ділові ігри (кейс-методи); презентації результатів роботи; тощо.

На підсумковий контроль знань виносяться ключові питання та завдання, що потребують вміння синтезувати отримані знання.

Оцінювання результатів навчання здобувачів в НУОЗ України імені П.Л. Шупика проводиться з використанням рейтингової системи (далі - ЄКТС), в основу якої покладено накопичення рейтингових балів за різнобічну навчально-пізнавальну діяльність здобувачів у процесі навчання.

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може набрати під час вивчення дисципліни: за поточну навчальну діяльність 60 балів, за результатами підсумкового контролю 40 балів. Мінімальна позитивна оцінка починається з 60 балів.

Оцінювання результатів навчання з навчальної роботи здобувача з дисципліни здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань на кожному практичному занятті, а також однієї загальної оцінки результатів самостійної роботи, виконання індивідуальних навчально-дослідних (для денної форми навчання) та контрольних робіт (для заочної форми навчання) з дисципліни.

Для занесення балів оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти у відомість обліку успішності та індивідуальний план здобувача вищої освіти використовується таблиця співвідношення між здобутими результатами успішності здобувача та ЄКТС оцінками.

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен, диференційований залік	Залік
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C	Добре	
68-74	D	Задовільно	
61-67	E	Задовільно	
35-60	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано
0-34	F	Незадовільно з повторним вивченням дисципліни	

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ЛІТЕРАТУРА ТА ДЖЕРЕЛА

12.1. Нормативно-правові акти:

12.1.1. Європейська соціальна хартія (переглянута)// Відомості Верховної Ради України. 2006. № 43. Ст.418

12.1.2. Про засади внутрішньої та зовнішньої політики: Закон України від 01.07. 2010 № 2411-VI (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17#Text>

12.1.3. Про соціальні послуги: Закон України від 17.01.2019 № 2671-VIII (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#n107>

12.1.4. Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю: Закон України від 21.06.2001 № 2558-III (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2558-14#Text>

12.1.5. Про схвалення Концепції реалізації державної політики щодо соціального захисту населення та захисту прав дітей: розпорядження Кабінету Міністрів України від 26.08.2020 № 1057-р. URL: <https://www.msp.gov.ua/projects/586/>

12.2. Основна література:

12.2.1. Європейські стандарти соціогуманітарного розвитку: сутність та можливості застосування в Україні : моногр. / за заг. ред. В. А. Скуратівського, В. П. Трощинського. К. : НАДУ, 2014. 245 с.

12.2.2. Інвестування в соціальний розвиток (інфраструктурний аспект) / Новіков В.М., Новіков В.М., Макарова О.В., Откидач М.В. / тех. ред. Герасименко І.В.: Нац. акад. наук. Укр., Ін-т демогр. та соц. дослідж. ім. М.В. Птухи. Київ, 2020.

12.2.3. Купенко О. В. Соціальна робота: від теорії до практики : навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет, 2020. 192 с.

12.2.4. Скуратівський В., Трощинський В., Чукут С. Гуманітарна політика в Україні: Навч. посіб. Київ: Вид-во “Міленіум”, 2002. 262 с.

12.2.5. Соціальна і гуманітарна політика: підручник / [авт. кол. : В. П. Трощинський, В. А. Скуратівський, М. В. Кравченко та ін.] ; за заг. ред. Ю.В. Ковбасюка, В. П. Трощинського. К. : НАДУ, 2016. 792 с.

12.2.6. Соціальне залучення в Україні: Європейський вибір та інституції соціального сектору. Київ, 2010. 84 с. (Програма розвитку ООН).

12.3. Додаткова література:

12.3.1. Докаш В. І., Туленков М. В. Моделювання та прогнозування соціальних процесів: навч. посіб. /; за заг. ред. д-ра соціол. наук, проф. Туленкова М. В. ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці : ЧНУ : Рута, 2018. 335 с.

12.3.2. Кравченко М.В. Політика соціального захисту осіб з інвалідністю в умовах війни. *Наукові перспективи*. 2024. №7 (49). С.367-380.

12.3.3. Мельничук Л. М. Державне управління соціальним розвитком регіонів: реалії та перспективи: монографія. Луцьк, 2018. 440 с.

12.3.4. Наливайко Л. Соціальна політика та соціальний захист в країнах ЄС: сучасний стан та тенденції. URL: https://visnik.dduvs.in.ua/wp-content/uploads/2023/04/S1/NV_DDUVS_spec_1_2022-7-12.pdf

12.3.5. Черенько Л.М. Модель рівня життя в умовах соціально-економічної нестабільності: монографія. К. : Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України, 2021. 423 с.

12.3.6. Цілі сталого розвитку: Україна. URL: https://www.idss.org.ua/monografii/2017_SDGs_NationalReport.pdf

12.3.7. Melnychuk L. Creating a Barrier-Free Space as a Component of Achieving Social Security in the Context of Modern Challenges and Threats (Створення безбар'єрного простору як складова досягнення соціальної безпеки в умовах сучасних викликів і загроз) *Social Studies: Theory and Practice* Vol. 13 Nr. 2/2022 pp. 81–101.

12.3.8. Melnychuk, L., Gorinov, P. & Hohol, T. Implementation of innovations in the public administration system for the social sphere: reform of the deinstitutionalization process in Ukraine. *Public Policy and Accounting*. 2021. 2(4). С. 9–16.

12.4. Інформаційні ресурси:

12.4.1. Верховна Рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua/>.

12.4.2. Глобальні цілі сталого розвитку 2030. URL: [http://www.un.org.ua/images/documents/3615/%D1%86%D1%96%D0%BB%D1%96_web\(2\).pdf](http://www.un.org.ua/images/documents/3615/%D1%86%D1%96%D0%BB%D1%96_web(2).pdf)

12.4.3. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

12.4.4. Лабораторія законодавчих ініціатив. URL: <https://parlament.org.ua/>

12.4.5. Міністерство соціальної політики України URL: <http://www.msp.gov.ua>

12.4.6. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>